

Komisja Środowiska i Rolnictwa Rady Powiatu Cieszyńskiego

Aktualna informacja na temat rolnictwa na terenie powiatu cieszyńskiego

Gleby powiatu cieszyńskiego wykazują bardzo silne zróżnicowanie pod względem składu mechanicznego i kompleksu sorpcyjnego. Większość gleb wytworzonych jest z gleb mineralnych, są to głównie bielice i pseudobielice od kl. IIIb – gleb orných średnio dobrych do kl. VI – gleb orných najslabszych.

Gleby średnio dobre występują na przeważającej powierzchni w gminach: Hażlach i Strumień. Gleby orne średniej jakości występują w przewadze w gminach: Dębowiec, Golezów, Skoczów i Cieszyn. Gleby słabe występują w gminach: Brenna, Chybie, Ustroń i Zebrzydowice. Gleby najslabsze przeważają w gminach Istebna i Wisła.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie danych ewidencyjne dot. gruntów rolnych na terenie powiatu cieszyńskiego.

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu cieszyńskiego			Powierzchnia
Powierzchnia ogólna gruntów rolnych			35 384
Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	21 759
		sady	188
		łąki trwałe	2 351
		pastwiska trwałe	6 725
		grunty rolne zabudowane	1 631
		grunty pod stawami	1 588
		grunty pod rowami	59
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	845
	Nieużytki		238

źródło: Starostwo Powiatowe w Cieszynie, stan na 01.01.2022 r.

Rolnicze wykorzystanie gleb

Zgodnie z danymi pochodzącymi z przeprowadzonego w 2020 r. Powszechnego Spisu Rolnego, na terenie powiatu cieszyńskiego zgłoszonych zostało 3,9 tys. gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 28,5 tys. ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 7,2 ha.

W poniższej tabeli zestawiono ilość i powierzchnię gospodarstw rolnych w rozbiciu na grupy obszarowe użytków rolnych.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Ilość gospodarstw [tys.]	Łączna powierzchnia [tys. ha]
do 1 ha	0,2	0,2
1-5 ha	3,0	9,6
5-10 ha	0,4	3,5
10-15 ha	0,2	2,1
powyżej 15 ha	0,2	13,0

źródło: Powszechny Spis Rolny, 2020 r.

Grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych na terenie powiatu cieszyńskiego użytkowane rolniczo stanowią powierzchnię 22,8 tys. ha. Natomiast do użytków rolnych w dobrej kulturze zalicza się:

- grunty pod zasiewami (m.in. zboże, ziemniaki, rzepak i rzepik, buraki cukrowe i warzywa gruntowe) – 13,2 tys. ha,
- grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi – 0,1 tys. ha,
- uprawy trwałe – 0,2 tys. ha,
- łąki trwałe i pastwiska trwałe – 8,7 tys. ha,
- pozostałe użytki rolne – 0,4 tys. ha.

Badania jakości gleby

Na terenie powiatu cieszyńskiego w latach 2020-2021 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach przeprowadziła w 137 gospodarstwach rolnych badania gleb w zakresie odczynu, potrzeb ich wapnowania jak również zawartości makroelementów. Zestawienie wyników z wykonanych badań przedstawiają poniższe tabele.

Zestawienie odczynu gleb i potrzeb ich wapnowania

rodzaj użytku	pow. przebadana [ha]	ilość próbek	kategoria agronomiczna gleby					odczyn pH					potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskaźnikowe	ograniczone	zbędne
grunty orne	1328,42	914	13	10	127	764	0	144	272	354	119	25	381	172	185	106	70
		100%	1%	1%	14%	84%	0%	16%	30%	38%	13%	3%	41%	19%	20%	12%	8%
użytki zielone	194,57	155	0	0	6	149	0	25	68	34	24	4	25	33	19	43	
		100%	0%	0%	4%	96%	0%	16%	44%	22%	15%	3%	16%	23%	21%	12%	28%
użytki rolne	1 522,99	1 069	13	10	133	913	0	169	340	388	143	29	406	207	218	125	113
		100%	1%	1%	12%	86%	0%	16%	32%	36%	13%	3%	38%	19%	20%	12%	11%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach, 2020-2021 r.

Zestawienie zasobności gleb w makroelementy

rodzaj użytku	ilość próbek	zawartość fosforu					zawartość potasu					zawartość magnezu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
grunty orne	901	239	250	158	102	152	123	200	361	113	104	58	122	355	186	180
	100%	26%	29%	17%	11%	17%	13%	22%	42%	12%	11%	6%	13%	41%	20%	20%
użytki zielone	152	94	30	14	5	9	77	25	37	6	7	11	36	75	16	14
	100%	63%	19%	9%	3%	6%	51%	16%	24%	4%	5%	7%	23%	51%	10%	9%
użytki rolne	1 053	333	280	172	107	161	200	225	398	119	111	69	158	430	202	194
	100%	33%	26%	16%	10%	15%	19%	21%	39%	11%	10%	6%	15%	42%	19%	18%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach, 2020-2021 r.

Według danych z rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na terenie powiatu cieszyńskiego w 2021 roku zarejestrowano następujące zwierzęta gospodarskie:

- bydło – w ilości 12 120 sztuk w 751 gospodarstwach rolnych,
- trzoda chlewna – w ilości 3 814 sztuk w 138 gospodarstwach rolnych,
- owce – w ilości 3 450 sztuk w 139 gospodarstwach rolnych,
- kozy – w ilości 260 sztuk w 62 gospodarstwach rolnych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące gatunku oraz ilości zwierząt hodowanych w gospodarstwach rolnych w rozbiciu na poszczególne gminy powiatu cieszyńskiego.

gmina	gatunek							
	trzoda chlewna		bydło		owce		kozy	
	ilość gosp.	zwierząt	ilość gosp.	zwierząt	ilość gosp.	zwierząt	ilość gosp.	zwierząt
Brenna	2	11	95	1129	18	531	15	34
Chybie	8	68	27	478	2	8	0	0
Cieszyn	4	264	19	590	3	399	2	3
Dębowiec	14	171	80	2025	11	90	5	61
Goleszów	15	448	112	3 609	20	888	4	22
Hażlach	37	1 152	56	739	7	29	4	19
Istebna	0	0	106	210	20	721	6	23
Skoczów	10	36	58	564	10	104	6	14
Strumień	28	1 297	36	1 022	3	270	5	11
Ustroń	7	108	61	1350	14	66	3	7
Wisła	2	0	87	277	28	330	6	20
Zebrzydowice	11	259	14	127	3	14	6	46
Razem	138	3 814	751	12 120	139	3 450	62	260

źródło: Biuro Powiatowe Śląskiego Oddziału ARiMR, 2021 r.

Wsparciem dla rolników jest różnego rodzaju pomoc finansowa pochodząca z budżetu Unii Europejskiej oraz środków krajowych, których wdrażaniem zajmuje się ARiMR pełniąc rolę akredytowanej agencji płatniczej.

Z informacji przekazanych przez Biuro Powiatowe Śląskiego Oddziału ARiMR, wynika, że w roku 2021 rolnicy z terenu powiatu cieszyńskiego zwrócili się o wsparcie finansowe w zakresie:

- jednolitej płatności obszarowej – 3 456 wniosków,
- płatności w obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami – 1 418 wniosków,
- płatności ekologicznej – 11 wniosków,
- płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej – 43 wniosków,
- płatności dobrostanowej zwierząt – 235 wniosków,
- przyznania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej – 4 wnioski,
- wypłatę pomocy na zalesianie – 13 wniosków.

STABROTA

Meskipun demikian

W roku 2022 rolnicy również będą mogli skorzystać z pomocy finansowej w zakresie płatności bezpośrednich obejmujących:

- 1) jednolitą płatność obszarową (JPO),
- 2) płatność z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska (tzw. płatność za zazielenienie),
- 3) płatność dla młodych rolników,
- 4) płatność dodatkową (redystrybucyjną),
- 5) płatność związaną z produkcją,
- 6) płatność w ramach przejściowego wsparcia krajowego,
- 7) system dla małych gospodarstw.

Rolnicy mogą liczyć również na wsparcie Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Cieszynie w zakresie doradztwa i szkoleń. W bieżącym roku przeprowadzone zostały szkolenia m.in. z zakresu:

- bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym,
- ubezpieczenia społecznego rolników,
- dopłat bezpośrednich.

STAROSTA

Mieczysław Szczurek